

Huishoud-personeel bij de familie Theelen-Mertens

Inhoudsopgave

Huishoud-personeel bij de familie Theelen-Mertens.....	1
Gerda, Miet, Anna, Mina Janssen, Fien, Tonia, Driekske Maessen, werkvrouw.....	1
1922 (p. 21).....	2
1923 (p. 23).....	2
1924 Meid (p. 40).....	2
1925 Meid (p. 54).....	3
1926 Meid (p. 68)	3
1927 Meid Huish(oud)ster (p. 80).....	3
1928 Meid Huish(oud)st(er) (p. 94).....	3
1929 Meid/Huishoudster Huishoudster (p. 118).....	4
1930 Huishoudster Meid Knecht (p. 140).....	4
1931 Huish(oud)ster Meid Knecht (p.158).....	4
1932 Huish(oudster) Meid (p. 174).....	5
1933 Huish(oudster) Meid (p. 186) 12 keer f24.- 12 keer f7.50.....	5
1934 Huish(oudster) Meid (p. 198) 12 keer f24.-	5
1935 Huish(oudster) (p. 208).....	5
1936 Huishoud(st(er)) (p. 218) 12 keer f24.- en april f10.-.....	5
1937 Huish(oud)ster (p. 220) 12 keer f24.-	5
1938 Huish(oud)ster (p. 230) 12 keer f24.-	5
1939 Huish(oud)ster (p. 240) 12 keer f24.-.....	5
1941 Rentezegels Fien over 1941: f22.-.....	5

Genoemd worden in het kasboek van Leo Theelen de volgende namen:

- 5 **Gerda, Miet, Anna, Mina Janssen, Fien, Tonia, Driekske Maessen, werkvrouw**
 Na (en waarschijnlijk ook voor) de geboorte van het eerste kind Truus op 11 augustus 1922 was er blijkbaar behoefte aan hulp in de huishouding. Destijds waren inwonende dienstboden zeer gewoon: jonge meisjes woonden in huis en deden de meest voorkomende huishoudelijke werkzaamheden.
- 10 Tot september 1922 was er een **werkvrouw** in het gezin. Verder zijn geen gegevens bekend. Ze wordt vermeld op gelijke hoogte als de winkelier, slager en melkboer. Totaal f400.- (na 18 augustus 1922). Eenzelfde vermelding tot October, nu f50.- (6 oktober 1922).
- 15 Ene **Gerda** kwam daarna volgens het dagboek van Leo Theelen. Ze schijnt maar kort te blijven, één maand in november/december 1922. Daarna ging het blijkbaar weer zonder huishoudhulp, maar eind 1923 wordt ze weer genoemd. Jerome is dan net geboren. Het salaris is f5.- per maand, en ze krijgt ook nog reisgeld. Gerda woont dus niet in de buurt, misschien komt ze uit de familie- of bekende-kring.
- 20 Nader onderzoek in het archief (Regionaal Historisch Centrum in Eindhoven) van de gemeente Deurne (invoeringsnummer 56/28) levert een verrassing: Op 15 november 1922 wordt Gertrud Henriette Batenbrock ingeschreven in Deurne op adres H23. Ze komt uit Bottrop. Ze is aangekomen op 3 november 1922 en wordt op 2 januari 1924 weer uitgeschreven. Ze is in Bottrop geboren op 22 oktober 1907 en is dienstbode.
- 25 Dat levert de uitleg van de reizen van Leo Theelen naar Duitsland, zoals vermeld in zijn kasboek:
 25 december 1922 huur Gerda 15 november tot 15 december 1922 f 5.- en f 2.50 reisgeld
 26 januari 1923 reis naar Bottrop, huur t/m 15 januari 33000 Mark, equivalent f5.12
 23 februari 1923 reis naar Bottrop, huur t/m 15 februari 43500 Mark, equivalent met
 30 f5.
 27 december 1923 Gerda krijgt f7.50 voor de periode 15 november tot 1 januari 1924
- Een meid volgt begin 1924 Gerda op. Deze blijft veel langer. Haar naam kennen we niet, maar eind 1924 wordt voor f6.- zegels betaald voor **Miet**. Waarschijnlijk was
 35 Miet deze "meid". Ze ontvangt f12.- per maand.
 Zeker is wel dat eind 1924 ene **Anna** haar opvolgt. Ze ontvangt f12.50 per maand. Waarschijnlijk blijft Anna tot en met half april 1926, dus in totaal anderhalf jaar. Zij ontvangt in de maanden mei, juni, juli f14.-, daarna weer de f12.50 als daarvoor. Ze blijft tot en met 10 april 1926, tot die datum worden rentezegels voor haar
 40 gekocht, vanaf 5 februari 1925.
 Dan volgt voor ruim 60 jaar **Fien Zeegers**. Natuurlijk wordt ze eerst gezien als een meid die waarschijnlijk maar enkele jaren zal blijven. Ze arriveert vanuit Asten met ervaring in Eindhoven en Tilburg. In zekere zin een stapje terug, omdat er in

Naspeuringen van Paul Theelen: Huishoud-personeel bij familie Theelen

45 Helenaveen nog geen elektriciteit, gas en stromend water is. Ze is nog jong, ongeveer 17 jaar, en de vrouw des huizes verwacht haar vierde kind. De werkzaamheden zullen dan wel bestaan hebben uit de zorg voor de jonge kinderen en schoonmaken en koken. Ze was inwonend en kreeg dus ook kost en inwoning. Ze moest haar kamer (later tenminste) delen met de meisjes.

50 Het overlijden van Cecilia Theelen-Mertens, enkele maanden na haar aankomst in Helenaveen, kwam zeker als een verrassing. Fien kreeg plotseling een verantwoordelijke taak.

Ter versterking komt op 11 november 1926 een **huishoudster**, Fien houdt de titel meid. Voor de huishoudster werden in De Nieuwe Koerier en Limburger Koerier advertenties geplaatst. De huishoudster wordt ook iets beter betaald, nl. f15.- per maand. In juni 55 1927 is de huishoudster ziek. **Driekske Maessen** vervangt haar voor de periode 23 juni tot 16 juli 1927. In maart 1929 krijgt Fien een cadeau omdat ze 3 jaar in dienst is. **Mina Janssen** komt op 26 juni 1929 in dienst, er is dan een halfjaar geen huishoudster geweest.

60 In 1930 wordt de term huishoudster voor Fien gebezigd. Dat valt tenminste op te maken aan de afrekendatum, voor Fien elke negende van de maand, voor Mina de 26ste.

In mei 1930 wordt in maar liefst 5 kranten een advertentie opgegeven voor een **huishoudster**. Deze zal daarna wel snel begonnen zijn, want de betalingen gaan gewoon door, f7.50 per maand.

In 1933 wordt voor ene **Tonia** 39 weken zegels betaald.

65 Rond 1933 is Fien volledig ingeburgerd. In het kasboek wordt ze maar weinig meer genoemd als kostenpost. Ze doet zelfstandig boodschappen en rekent blijkbaar bij de baas af of betaalt uit de huishoudbeurs. Tot en met februari 1934 blijft deze situatie bestaan: Fien is huishoudster, er zijn waarschijnlijk meerdere opvolgers van Mina Janssen, zoals genoemde Tonia, wellicht familie van Fien. De uitbetaalde 70 bedragen variëren namelijk nogal. Fien kwam uit Asten; als het daar kermis (eind juni) was kreeg ze een bedrag om feest te vieren.

Er is nog een werkster tot en met juli 1934, maar daarna moet Fien het alleen doen. In 1930 en 1931 is er een knecht, maar een naam wordt niet genoemd. Fien ontvangt ook een loon, begin jaren dertig f20.- per maand, eind jaren dertig f24.- per maand. In 75 1938 is Fien 12,5 jaar bij de familie, ze ontvangt hiervoor een cadeau. De gehele periode worden *rentezegels* gekocht voor het ouderdomspensioen. Waarschijnlijk zijn niet alle betalingen opgetekend, want soms ontbreken ze. Maar uitgaande van een betaling per weer kunnen we voor Fien het aantal weken dat ze gewerkt heeft bepalen.

80	betaling over	bedrag		
	1929	1928	f20.80	dus 42 weken
	1930	1929	f14.80	dus 37 weken
	1931		f12.-	dus voor 30 weken nabetaling
	1931	1930	f14.-	35 x 40 ct 45 weken
85	1932	1931	f20.-	40 x 50 ct 43 weken (12 weken afwezig)
	1933	1932	f22.50	45 x 50 ct 45 weken
	1934	1933	f21.50	43 x 50 ct 43 weken
	1935	1934	f23.-	46 x 50 ct 46 weken
	1937	1936	f22.50	dus 45 weken
90	1938	1937	f24.-	dus 48 weken
	1941	1941	f22.-	dus 44 weken

Overigens was er veel meer **ingehuurd personeel**, voor de bijen, de boomgaard, de 95 kippen. Namen: van Oers, Klerks, Dekker, Beckers, van Horen, van Teeffelen.

Jaaroverzichten

1922 (p. 21)

winkelier, slager, melkboer, werkvr(ouw) tot Sept: f400.-

25 december Huur Gerda 15 Nov. - 15 Dec f5.- en Reisgeld Gerda f2.50

100

1923 (p. 23)

27 Dec. 1923 Gerda 15 November - 1 Jan '24 f7.50

1924 Meid (p. 40)

105	februari		f12.-
	maart	29 maart	f12.-
	april	21 mei	f12.-
	mei	21 mei	f12.- [Dus april en mei samengenomen.]

5 Naspeuringen van Paul Theelen: Huishoud-personeel bij familie Theelen

juni 2 ? f12.-
 110 juli 24 augustus f12.-
 augustus 1 september f12.-
 september f2.50 *Miet zegels f6.-*
 oktober
 november f2.50 penning(?)
 115 december 11 okt-11 december Anna f25.-

1925 Meid (p. 54)

t/m 11 jan 22 februari f12.50
 t/m 11 feb 22 februari f12.50
 120 t/m 11 maa 15 maart f12.50
 t/m 11 apr 21 mei f12.50 (p.55) 4 mei 29 zegels à 25 cent 18
oktober 1924 t/m 2 mei 1925 f7.25
 t/m 11 mei 21 mei f14.-
 t/m 11 jun 11 juni f14.-
 125 t/m 11 jul 5 juli f14.-
 t/m 11 aug 23 augustus f12.50 (p.55) 27 juli: te weinig betaalde zegels
Raad van Arbeid Eindh. f4.35
 t/m 11 sep 4 oktober f12.50
 t/m 11 okt 4 oktober f12.50
 130 t/m 11 nova 6 december f12.50
 t/m 11 dec 6 december f12.50

1926 Meid (p. 68)

januari 14 februari f12.50
 135 februari 4 februari f12.50
 maart 10 april f12.50
 april 10 april f12.50 (p. 68) 7 april: rentezegels 5 februari 1925
t/m 10 april 1926 f19.60
 mei
 140 juni 14 juni f5.- *kermisgeld*
 juli 9 juli f25.- 14 t/m 22 juli betaling *Juffr. Krijnen-de Bie*
 23/7 f25.-
 augustus 18 augustus betaling *Juffr. Krijnen-de Bie verpleging*
 f15.-
 145 september
 oktober 2 oktober - 10 okt(?): f25.- **Huish. (oudster)**
 november 11 november t/m 11 jan [1927]
 18 november: *advertentie huish (Nieuwe Koerier) f3.525 en*
advertentie huish. (Limburgse Koerier) 15.120.120.100 f3.45
 150 december 9 januari [1927]: f25.- f30.- 20 december

1927 Meid

Huish(oud)ster (p. 80)

januari
 februari
 155 maart 27 maart f2.50 huurp. t/m 11 maart bet. 29 maart f30.-
 april 9 april f25.- t/m 9 april
 mei t/m 11 mei 16 mei f30.-
 juni t/m 11 juni 23 juni f15.-
 160 29 juli 1927: *Driekske Maessen van 23 juni tot 16 juli à 25*
ct f6.50
 juli t/m 9 juli 25 juli f27.50 ziekteverlof 22 juni tot 16 juli +
 kermisgeld
 augustus t/m 11 augustus 27 augustus f30.-
 september t/m 9 oktober 2 oktober f25.-
 165 oktober t/m 11 oktober f30.-
 november
 december t/m 9 januari [1928] 8 januari f44.75 t/m 11 januari 24
 december f45.-

170 **1928 Meid**

Huish(oud)st(er) (p. 94)

januari
 februari t/m 11 maart 12 maart f30.-
 22 maart 1928 *Limburgse Koerier Advertentie 25 februari 1928*
 f2.25

Naspeuringen van Paul Theelen: Huishoud-personeel bij familie Theelen

175	maart	t/m 9 april	8 april	f44.-	24 maart	gek(omen)
	april					
	mei	t/m 24 mei	20 mei	f5.-		
	juni	t/m 9 juli	24 juni	f44.-		
	juli	t/m 24 juli	20 juli	f5.-		
180	augustus					
	september	t/m 24 september	20 september	f5.-		
	oktober	t/m 9 oktober	7 oktober	f44.-		
	november	t/m 24 december	23 november:	f7.50		
	december	t/m 9 jan [1929]	20 december	f44.50		
185						
	1929 Meid/Huishoudster	Huishoudster (p. 118)				
	januari					
	februari	t/m 9 maart	3 februari	f30.-		
	maart	t/m 9 april	31 maart	f17.-		
190		14 maart 1929	<i>Fien: rentekaart volgeplakt over 1928</i>	f20.80		
	april		<i>f10.- 3 j. dienst</i>			
	mei					
	juni	29 juni	f30.-	<i>Mina Janssen 26 juni in dienst</i>		
	juli	t/m 9 juli	14 juli	f15.- f7.50		
195				<i>f5.- Asten kermis</i>		
	augustus					
	september	t/m 26 september		f15.-		
	oktober	t/m 9 oktober	2 oktober	f45.-	t/m 26 oktober	5 oktober f8.-
	november	t/m 9 november		f15.-		
200	december	t/m 9 januari [1930]	25 december	f30.-	t/m 26 december	25
	december			f15.-		
	1930 Huishoudster	Meid	Knecht (p. 140)			
		<i>Fien: zegels Raad van Arbeid</i>	f14.80			
205	januari	10 februari	f5.-			
	februari	t/m 9 februari	15 februari	f15.- en f2.-	t/m 26 februari	3
	maart f15.-					
	maart	t/m 9 april	6 april	f30.-	t/m 31 maart	f26.-
	april	t/m 9 mei	4 mei	f20.-	t/m 26 april	f15.-
210					t/m 30 april	1 mei
				f10.-		
		19 april 1930:	<i>Reparatie horloge Fien f1.50, rok f2.50, dasspeld f0.50</i>			
			<i>advertentie huishoudster: Venl. f1.35, Morgen f1.- ZuidWill. f2.40, Limb. f1.40, NieuweK. f 1.525 = f7.675, waarschijnlijk begin mei 1930.</i>			
215	mei	t/m 9 juni	8 juni	f20.-	t/m 26 mei	25 mei f7.50
	juni				t/m 31 mei	3
	juni			f10.-		
	26 juli	Asten kermis	13 juli	f5.-	t/m 26 juni	f7.50
					t/m 31 juni	[!]
220	juli	t/m 9 augustus	13 augustus	f40.-	t/m 26 juli	27 juli f8.50
	t/m 31 juli			f10.-		
	augustus	t/m 9 september	7 september	f20.-	t/m 31 augustus	f10.-
	september	t/m 9 oktober	1 oktober	f20.-	t/m 26 september	f17.-
	september [!]			f10.-	t/m 31	
225	oktober	f2.-	verj(aardag)	hoed	t/m 31 oktober	f10.-
	november	t/m 9 december	8 december	f20.-	t/m 26 november	f17.-
	31 november [!]			f10.-	t/m	
	december	t/m 9 januari [1931]	1 jan(?)	f21.-	t/m 26 december	f10.-
	t/m 31 december			f11.-		
230						
		St Nic(olaas)		f9.75		
	1931 Huish(oud)ster	Meid	Knecht (p.158)			
	januari	t/m 9 februari	1 februari	f22.25 f8.50	t/m 31 jan	f10.-
235	februari	t/m 9 maa	1 maart	f22.- f8.50	t/m 28 februari	f10.-
		3 maart 1931:	<i>Zegels Fien, 35 x f0.40 = f14.- en later</i>			
			<i>Nabetaling zegels Raad van Arbeid: f12.-</i>			
	maart	t/m 9 april	19 april	f20.- f8.50		f12.50
	april	t/m 9 mei	f20.-	f8.50	L. M.(aessen)	f30.-
	mei	t/m 9 juni	f20.-	f8.50	20 juni Th.M	J.M. f2.-
240	juni	t/m 9 juli	8 juli	f20.- f10.-		f8.50

Naspeuringen van Paul Theelen: Huishoud-personeel bij familie Theelen

	juli	t/m 9 augustus f20.-	t/m 26 juli f10.-	Th. Maessen
	augustus	29 augustus f25.-	f10.-	18 mei 28 augustus f86.-
	september	1 oktober f23.- (of 25.-)	f10.-	
	oktober	f23.-	oktober f59.-	
245	november	f23.-		
	december	f23.- 20 december f30.-	december f50.-	
	1932 Huish(oudster)	Meid (p. 174)		
	januari	f23.50	f10.-	
250	februari	2 maart f23.50	28 februari f10.-	
	maart	3 april f20.-	10 april f10.-	
		1 maart 1932: rentekaart Fien over 1931 40 x 50 ct = f20.- 8 wk vac.(antie) thuis 4 wk ziek thuis		
255	april	f20.-	10.-	
	mei	f20.-	f10.-	
	juni	10 juli f30.-	f11.-	
	juli	f23.-	f2.50 en 1 augustus f7.50	
	augustus	f23.-	f7.50	
260	september	f23.-	f7.50	
	oktober	f23.-	f7.50	
	november	f24.-	f7.50	
	december	f24.- Sinterklaas f3.50	f7.50 Sinterklaas f2.50	
	1933 Huish(oudster)	Meid (p. 186)	12 keer f24.-	12 keer f7.50
265		14 februari 1933: Zegels Fien: 45 x f0.50 = f22.50 en		
		5 april 1933: Tonia: zegels 39 x f0.40 = f15.60 + f3.-		
	1934 Huish(oudster)	Meid (p. 198)	12 keer f24.-	
270		jan en februari f7.50 maart f10.- april werkster f1.-, juli f5.24		
		Zegels personeel over '33 Fien 43 x f0.50 = f21.50		
	1935 Huish(oudster) (p. 208)	12 keer f24.- en f2.50 in oktober/november		
275		Zegels 1934 Fien ouderdomsverzek(ering) 46 x 50 = f23.-		
	1936 Huishoud(ster) (p. 218)	12 keer f24.- en april f10.-		
	1937 Huish(oud)ster (p. 220)	12 keer f24.-		
280		6 Febr. '37 Zegels Fien Raad van Arbeid '36 f22.50		
	1938 Huish(oud)ster (p. 230)	12 keer f24.-		
285		Fien: 12,5 jaar: armband f7.50 (Hieruit volgt dat Fien in 1926 in de familie kwam.)		
		Zegels Fien over 1937: f24.-		
	1939 Huish(oud)ster (p. 240)	12 keer f24.-		
	1940 Huish(oud)ster (p. 252)	11 keer f24.- met 2 keer f10.- extra, f30.-, totaal f314.-		
290				
	1941 Rentezegels Fien over 1941: f22.-			